

Η κατάληψη του Τουρκικού Πολεμικού TRABZON στον όρμο Κυδωνιών (Αϊβαλί)

Γράφει Στυλιανός Πολίτης

Νοέμβριος 1912, και ο Α΄ Βαλκανικός πόλεμος βρισκόταν σε εξέλιξη. Οι στρατιώτες μας με πρώτο το γενναίο Στρατηλάτη Διάδοχο Κωνσταντίνο, σκορπούσαν τη λευτεριά. Αρχίζοντας με την εξόρμηση τους στις 5 Οκτωβρίου προς την Ελασσόνα είχαν προχωρήσει μαχόμενοι ηρωικά στις διαβάσεις Ολύμπου - Καμβουνίων και στις 9 Οκτωβρίου είχαν κατανικήσει την Τουρκική Στρατιά στο Σαραντάπορο. Στις 17 Οκτωβρίου ο Στρατός μας είχε προελάσει μέχρι τα Γιαννιτσά όπου σε μια επική μάχη η δόξα τον είχε στεφανώσει και πάλι νικητή. Στις 26 Οκτωβρίου είχε ελευθερωθεί η Θεσσαλονίκη. Μέχρι τις 10 Νοεμβρίου, οι Ελληνικές Δυνάμεις είχαν επεκτείνει την κυριαρχία τους από τη λίμνη Δοϊράνη μέχρι τον ποταμό Στρυμόνα. Το ίδιο επιτυχίες ήταν και οι επιχειρήσεις στο Δυτικό Θέατρο, όπου οι ηρωικοί μαχητές της ξηράς είχαν προελάσει παράλληλα προς τον Άραχθο και είχαν απελευθερώσει μέσα στον Οκτώβριο το Γρίμποβο, τη Φιλιπιάδα και τη Πρέβεζα. Η πολύνεκρη μάχη που είχε κρατήσει από 23 έως 26 Οκτωβρίου στα Πέντε Πηγάδια είχε αναγκάσει τους Τούρκους να συμπτυχθούν νικημένοι στα Γιάννενα. Σε αυτή τη φάση, και αφού είχε ελευθερωθεί πια η Θεσσαλονίκη, ο Διάδοχος βρισκόταν πάλι στην πρώτη γραμμή πολιορκώντας το οχυρό Μπιζάνι που αντιστεκόταν σθεναρά εμποδίζοντας την πρόελαση για τα Γιάννενα.

Ενώ συνέβαιναν αυτά στην ηπειρωτική Ελλάδα, ο Στόλος μας με Ναύαρχο τον ήρωα Παύλο Κουντουριώτη έπλεε «μεθ' ορμής ακαθέκτου» στο Αιγαίο σπέρνοντας τον τρόμο στον εχθρό. Παράλληλα, τα ναυτικά μας αγήματα απελευθέρωναν ένα – ένα τα σκλαβωμένα νησιά μας. Τον περασμένο Οκτώβριο η δόξα είχε στεφανώσει με δάφνες τα καράβια μας που είχαν ελευθερώσει τη Θάσο, τη Λήμνο, τον Άγιο Ευστράτιο, τη Σαμοθράκη, τα Ψαρά, την Ίμβρο και την Τένεδο. Ακολούθησε ο Νοέμβριος που ξεκίνησε και αυτός με επιτυχίες. Τη δεύτερη μέρα του απελευθερώθηκε το Άγιο Όρος. Σε όλο το Αιγαίο είχε αρχίσει να κυματίζει η Γαλανόλευκη! Δεν ήταν όμως μόνο αυτά τα κατορθώματα! Στις 18 Οκτωβρίου το Τορπιλοβόλο 11 με Κυβερνήτη τον Υποπλοίαρχο Νικόλαο Βότση είχε καταφέρει να εισχωρήσει στον Τουρκοκρατούμενο Λιμένα Θεσσαλονίκης, να τορπιλίσει και να βυθίσει ένα από τα μεγαλύτερα Τουρκικά πολεμικά, την Θωρακοβαρίδα FETIHY BOULEND. Στη συνέχεια το μικρό αυτό πλοίο τόλμησε να βομβαρδίσει το Τουρκικό φρούριο του Καραμπουρνού στην είσοδο του Θερμαϊκού, προκαλώντας του σημαντικές καταστροφές.

Μεγάλη η δόξα του Βότση! Ενώ λοιπόν όλος ο κόσμος μιλούσε με θαυμασμό για αυτόν που τον αποκαλούσαν τώρα «νέο Κανάρη», σημειώθηκε μεγάλη αναταραχή στους κατώτερους Αξιωματικούς. Είχε φουντώσει μέσα τους η ευγενής άμυλα που τους είχε καλλιεργηθεί με τόση επιτυχία στο φυτώριο των ναυμάχων της Σχολής Δοκίμων. Οι υπερήφανοι αυτοί πολεμιστές δεν ήθελαν απλά και μόνο να κάνουν κάτι ανάλογο. Ήθελαν να τον ξεπεράσουν. Οι πιο έντονες αντιδράσεις σημειώθηκαν από τον επίσης Υποπλοίαρχο Περικλή Αργυρόπουλο, Κυβερνήτη του Τορπιλοβόλου 14. Αυτός ο ορμητικός και γενναίος Αξιωματικός είχε γεννηθεί στην Αθήνα το 1876 και είχε αποφοιτήσει από τη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων το 1896. Ο μικρότερος αδελφός του ο Κίμων Αργυρόπουλος, επίσης Αξιωματικός του Ναυτικού είχε γράψει ήδη σελίδες δόξας σαν Μακεδονομάχος Αρχηγός Σώματος. Δεν ήταν δυνατόν αυτός να υστερήσει. Το γεγονός ότι ήδη είχε πολεμήσει γενναία στις επιχειρήσεις της Κρήτης με το Θωρηκτό Ύδρα το 1897 και είχε συμβάλει τον περασμένο Οκτώβριο σαν Κυβερνήτη του Τορπιλοβόλου στην απελευθέρωση του Αγίου Ευστρατίου δεν ήταν αρκετό. Ήταν κάτι πολύ λίγο γι' αυτόν. Η δόξα του Βότση ούκ έα αυτόν καθεύδειν.

Εκείνη την περίοδο βρισκόταν στον όρμο της Σμύρνης τρία Τουρκικά πολεμικά: το Θωρηκτό ΜΟΥΪΝ ΖΑΦΕΡ, ένα τορπιλοβόλο και μια εξοπλισμένη θαλαμηγός. Εκεί επικεντρώθηκε το ενδιαφέρον του Υποπλοίαρχου Π. Αργυρόπουλου. Άρχισε λοιπόν να ζητά επίμονα από το Ναύαρχο να του αναθέσει την επίθεση σ' αυτούς τους στόχους με σκοπό την καταστροφή τους. Ο Παύλος Κουντουριώτης έδειξε κατανόηση και εξέτασε προσεκτικά το αίτημα του τολμηρού Κυβερνήτη. Οι πληροφορίες που είχε όμως ήταν αποθαρρυντικές. Το Θωρηκτό ήταν πια άχρηστο και αφοπλισμένο. Εκτός αυτού είχε καταφύγει στο εσωτερικό του λιμένα όπου ήταν

πλήρως προστατευμένο. Η επιχείρηση πολύ σωστά θεωρήθηκε επικίνδυνη και άσκοπη. Γι' αυτό και ο Αρχηγός του Στόλου μας δεν την ενέκρινε. Προσπάθησε όμως να παρηγορήσει τον Αργυρόπουλο λέγοντας του ότι κάποια στιγμή θα τον διατάξει να επιχειρήσει κατά της Τουρκικής Κανονιοφόρου TRABZON (Τραπεζούς), που ήταν αγκυροβολημένη σε πολεμική ετοιμότητα στον όρμο Κυδωνιών (Αϊβαλί). Αυτό ήταν ένα ολοκαίνουργιο σκάφος από χάλυβα μεγάλου μεγέθους και με άριστο εξοπλισμό. Στην πλώρη του υπήρχε ένα ταχυβόλο πυροβόλο και δύο τετράκανα μυδραλιοβόλα στη πρύμνη.

Στις 8 Νοεμβρίου απελευθερώθηκε η Λέσβος. Στην επιχείρηση συμμετείχε και ο Υποπλοίαρχος Π. Αργυρόπουλος με το πλοίο του. Την ίδια μέρα έστειλε και προσωπική επιστολή στο Ναύαρχο υπενθυμίζοντας του να εκδώσει διαταγή για την Τουρκική Κανονιοφόρο. Η διαταγή δεν ήρθε ποτέ στο πλοίο του και απογοητευμένος κάποια στιγμή απέπλευσε από τη Μυτιλήνη με προορισμό τον όρμο Μούδρο της Λήμνου για να συνενωθεί με τα άλλα πλοία του Στόλου. Ο καιρός ήταν θυελλώδης και διαρκώς χειρότερευε. Ο συνετός Κυβερνήτης του Τορπιλοβόλου αναγκάστηκε να ποδίσει στην Πέτρα της Λέσβου εκτιμώντας ότι ο διάπλους του Αιγαίου δυτικά της Λέσβου ήταν επισφαλής. Ξαν καλός ναυτικός ήξερε πολύ καλά πως πρέπει να σέβεται τη θάλασσα. Όπως ήξερε σαν στρατιώτης, επίσης πάρα πολύ καλά, το πότε θα άξιζε να ριψοκινδυνεύει. Η θλίψη του όμως ήταν πολύ μεγάλη. Έβλεπε μια σημαντική ευκαιρία της ζωής του να γίνει και αυτός ένας ήρωας να χάνεται. Μέσα στην τόση στεναχώρια του άρχισε τις συζητήσεις με τον Ύπαρχο του, το Σημαιοφόρο Χριστόφορο Κονιάλη. Ο νεαρός αυτός Αξιωματικός ήταν και εκείνος γενναίος αλλά και φιλόδοξος. Ήθελε να ξεπεράσει τον πατέρα του τον ήρωα, επίσης Αξιωματικό του Ναυτικού Πάτροκλο Κονιάλη. Γι' αυτό δεν ήθελε να βουλιάζουν το Τουρκικό πλοίο. Ήθελε να το κυριεύσει σαν Αρχηγός Αγήματος Εμβολής και στη συνέχεια να το οδηγήσουν θριαμβευτικά στο λιμένα της Μυτιλήνης. Η απόφαση δεν άργησε να ληφθεί. Το Τουρκικό πλοίο θα αιχμαλωτιζόταν!

Η υλοποίηση του σχεδίου είχε σοβαρές δυσκολίες. Πώς θα έμπαιναν στον όρμο των Κυδωνιών; Τους ήταν τελείως άγνωστος και δεν υπήρχαν ακριβείς χάρτες της περιοχής. Παρ' όλα αυτά κανένας δεν δίσταξε. Το πλοίο απέπλευσε μέσα στη νύκτα της 9ης Νοεμβρίου. Σε λίγο χρόνο προσέγγισε τη μικρή νήσο Ελεός στις προσβάσεις του όρμου. Εκεί συνάντησε μια ψαρόβαρκα που πάλευε με τα κύματα. Ένας καλός πατριώτης ψαράς, έδωσε ναυτιλιακές πληροφορίες για τον είσπλου στον Τουρκοκρατούμενο όρμο και επιβίβασθηκε στο πολεμικό για να εκτελέσει τα καθήκοντα του πλοηγού. Στις 1 μετά τα μεσάνυχτα το μικρό πλοίο εισήλθε στον όρμο. Το φως του φεγγαριού διευκόλυνε τις κινήσεις αλλά ταυτόχρονα εγκυμονούσε κινδύνους για τον εντοπισμό του από τον εχθρό. Η θάλασσα μέσα στον όρμο ήταν πολύ πιο ήσυχη απ' ό,τι έξω. Το Τορπιλοβόλο κατευθύνθηκε προς την πόλη κοντά στην οποία θα έπρεπε να είναι αγκυροβολημένη η κανονιοφόρος σύμφωνα με τις πληροφορίες. Οι πληροφορίες ήταν όμως ανακριβείς ή το πιθανότερο είχε γίνει μεθόρμιση του Τουρκικού πλοίου για να απαγκιάσει καλύτερα στο βόρειο άκρο του ορμίσκου Άγιος Νικόλαος. Ο Υποπλοίαρχος Π. Αργυρόπουλος δεν άργησε να εντοπίσει το στόχο του και στράφηκε προς αυτόν. Το γεγονός όμως ότι δεν ήξερε την ακριβή θέση του τον είχε καθυστερήσει με την εκτέλεση πολλών κινήσεων μέσα στον όρμο. Αυτό ήταν μοιραίο. Οι Τούρκοι πήραν είδηση και κατάλαβαν αμέσως τις προθέσεις του. Σ' αυτό συνέβαλε και ο θόρυβος των μηχανών του. Πανικόβλητοι παρέλαβαν το φορητό τους οπλισμό και τα ατομικά τους πυρομαχικά και έσπευσαν να μπουν σε μια βάρκα. Με αυτή απομακρύνθηκαν από το πλοίο τους και κατευθύνθηκαν αναζητώντας τη σωτηρία τους στην Μικρασιατική ακτή. Είχαν προλάβει να μάθουν ότι οι «Γκιαούρηδες» δεν αστειεύονται. Έκπληκτος ο Υποπλοίαρχος Αργυρόπουλος αντιλαμβάνεται την εγκατάλειψη του πλοίου από το πλήρωμα. Δεν μπορεί να το πιστέψει! Αδιανόητο για τα Ελληνικά δεδομένα! Προς στιγμή πιστεύει ότι είναι κάποια παγίδα. Κάποιο παιχνίδι που προσπαθεί ο εχθρός να παίξει σε βάρος τους.

Η αγωνία του Υπάρχου είχε φθάσει στο κατακόρυφο. Ανησυχούσε για την εξέλιξη. Είχε προετοιμάσει το άγημα με μεγάλη προσοχή. Ήταν πανέτοιμοι και πάνοπλοι οκτώ διαλεγμένοι άνδρες του πληρώματος απ' όλες τις ειδικότητες. Ο Κυβερνήτης θέλοντας να βεβαιωθεί ότι το πλοίο είχε εγκαταλειφθεί εκτέλεσε μια βολή με το ταχυβόλο ενώ συνέχισε να πλησιάζει. Δεν σημειώθηκε καμία αντίδραση. Το πλοίο πράγματι ήταν εγκατελελημένο. Όταν η πλώρη του Ελληνικού πλοίου πλησίασε το Τουρκικό έγινε το ρεσάλτο. Το άγημα κατέλαβε το πλοίο και άρχισε να ερευνά τα διαμερίσματα του. Τότε διαπιστώθηκε ότι το πλήρωμα εγκαταλείποντας το

πλοίο είχε ανοίξει τους κρουνοί κατακλίσεως και ότι το πλοίο είχε αρχίσει να γεμίζει νερά. Ο Τούρκος Κυβερνήτης βρισκόταν στο δωμάτιο του κλειδωμένος και δεν ήθελε να ανοίξει την πόρτα. Το άγημα άρχισε αμέσως να ψάχνει να βρει τα επιστόμια για να σταματήσει την είσοδο της θάλασσας. Δυστυχώς, παρά τις προσπάθειες τους, οι άνδρες του αγήματος μόνο το ένα μπόρεσαν να βρουν και να το κλείσουν. Τα υπόλοιπα είχαν σκεπασθεί από τα νερά και ο εντοπισμός τους από ανθρώπους που δεν γνώριζαν τη θέση τους ήταν αδύνατος. Ελπίζοντας ότι θα αργούσε να βυθισθεί το πλοίο σκέφθηκαν να το ρυμουλκήσουν μέχρι τις απέναντι ακτές της Λέσβου για να το καθίσουν στα ρηχά αποφεύγοντας έτσι τη βύθιση του. Άρχισαν την παρέαση της καδένας που ήταν στην άγκυρα για να τη συνδέσουν με κάβο από τη πρύμνη του πλοίου. Ενώ όμως προσπαθούσαν, άρχισαν να δέχονται καταιγιστικό πυρ από τη ξηρά. Το Τουρκικό πλήρωμα μαζί ίσως και με άλλους Τούρκους συναδέλφους τους, είχαν δει αυτές τις κινήσεις. Η ξηρά δεν απείχε πολύ από το πλοίο και το άγημα ήταν ακάλυπτο. Αντίθετα, οι θέσεις των Τούρκων δεν ήταν ορατές. Ο Υποπλοίαρχος Π. Αργυρόπουλος βρέθηκε σε πολύ δύσκολη θέση. Το πλοίο του και το άγημα του δεχόντουσαν πυρά από τη γειτονική στεριά. Ο ίδιος κινδύνευε να προσαράξει μέσα σε ένα άγνωστο όρμο με αβαθή και άλλους ναυτιλιακούς κινδύνους. Το χειρότερο απ' όλα ήταν ότι το πλοίο που είχε κυριεύσει είχε γίνει πια επικίνδυνο. Η στάθμη των νερών που είχαν εισχωρήσει ήταν υψηλή. Το γεγονός αυτό σήμαινε ότι γρήγορα θα βυθιζότανε και όχι μόνο δεν θα προλάβαινε να το οδηγήσει εκεί που ήθελε, αλλά θα έπαιρνε και μαζί του όσους από το άγημα θα βρισκόντουσαν αναγκαστικά πάνω σ' αυτό.

Έχοντας αυτά στο νου του, ο Κυβερνήτης διέταξε τον Ύπαρχο να εγκαταλείψει τις προσπάθειες και να επιστρέψει στο πλοίο. Τη διαταγή αυτή ο Σημαιοφόρος Χ. Κονιάλης τη δέχθηκε με βαριά καρδιά. Κατάλαβε όμως ότι δεν μπορούσε να γίνει τίποτε καλύτερο. Τι θα έκανε όμως με τον Τούρκο που είχε κλειστεί στο δωμάτιο του; Πήγε πάλι και χτύπησε δυνατά την πόρτα καλώντας τον να απαντήσει. Απάντησε αμέσως στα γαλλικά. Ο Σημαιοφόρος του ανέφερε στην ίδια γλώσσα ότι σε λίγο το πλοίο θα βυθιστεί και προσπάθησε να τον πείσει να βγει έξω. Μάταιος ο κόπος του. Ο Τούρκος δεν ήθελε με τίποτε να εγκαταλείψει το πλοίο που μέχρι πριν λίγο ήταν Κυβερνήτης. Η επιθυμία του έγινε σεβαστή. Το άγημα επέστρεψε σώο στο πλοίο. Ο γενναίος Σημαιοφόρος Χ. Κονιάλης τελευταία στιγμή πριν την αποβίβαση του πρόλαβε και απέσπασε από την κορυφή του πρυμναίου κοντού της Σημαίας το Τουρκικό Εθνόσημο. Ένα μπρούτζινο μισοφέγγαρο με αστέρι. Το λάφυρο αυτό βρίσκεται σήμερα στην κατοχή του Ναυάρχου Πατρόκλου Κονιάλη που το φυλάει στο σπίτι του σαν κειμήλιο αλλά και σαν ιερό ενθύμιο από τον γενναίο πατέρα του.

Το Ελληνικό Πλοίο άρχισε να απομακρύνεται για να εξέλθει από τον κόλπο ενώ συνεχιζόταν πιο πυκνό το πυρ από τη ξηρά. Κανένας από το Τορπιλοβόλο δεν γνώριζε ποιο ήταν το βάθος στο σημείο αγκυροβολίας. Θα μπορούσε το εχθρικό πλοίο απλά να καθόταν και στη συνέχεια να διασωζόταν από το Τουρκικό Ναυτικό και γι' αυτό θα έπρεπε να καταστραφεί οπωσδήποτε. Ήταν 2 η ώρα και 15 λεπτά όταν ο Κυβερνήτης γύρισε τη πλώρη του ξανά προς το εγκαταλελειμμένο πλοίο και εκσφενδόνισε τορπίλη. Μια δυνατή έκρηξη φώτισε τη γύρω περιοχή. Το Τουρκικό πλοίο ανατινάχθηκε παρασύροντας στο θάνατο και τον πιστό μέχρι το τέλος Κυβερνήτη του.

Βγαίνοντας από τον όρμο Κυδωνιών, το Τορπιλοβόλο 14 πήρε πορεία προς Μούδρο. Ο καιρός είχε αρχίσει να πέφτει και οι συνθήκες πλου βελτιωνόντουσαν. Ο Αργυρόπουλος βρισκόταν άγρυπνος στη γέφυρα. Ασφαλώς πρέπει να διακατεχόταν από αίσθημα χαράς και υπερηφάνειας. Δεν είχε καταφέρει όλα όσα είχε προετοιμάσει με το παράτολμο σχέδιο του, αλλά και αυτό που είχε πέτυχε ήταν πολύ σημαντικό. Είχε βυθίσει ένα πολύ αξιόμαχο Τουρκικό πλοίο. Θα μπορούσε τώρα πια να σταθεί δίπλα στο Νικόλαο Βότση, τον παλιό συμμαθητή αλλά και καλό φίλο του από τα θρανία της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων. Δεν πρέπει να ανησυχούσε καθόλου από το γεγονός ότι είχε ενεργήσει μια τόσο επικίνδυνη αποστολή αυτοβούλως, χωρίς να έχει λάβει καμία διαταγή. Ήξερε πολύ καλά ότι ο Ναύαρχος Κουντουριώτης ήταν από γενιά ηρώων. Δεν θα στεκόταν σε τέτοιες λεπτομέρειες!

Μετά από λίγες ώρες το Τορπιλοβόλο αναγνώρισε το φάρο Κουμπί αριστερά στην είσοδο του Μούδρου. Προσέγγισε σταθερά και ελάττωσε ταχύτητα εισερχόμενο στον προσπισμένο όρμο. Αγκυροβόλησε και αμέσως ο Υποπλοίαρχος Αργυρόπουλος έσπευσε στη Ναυαρχίδα για να αναφέρει τρέμοντας από συγκίνηση, όσα συνέβησαν το βράδυ εκείνο που συναντήθηκε με την

Ιστορία. Ο Αρχηγός του Στόλου τον δέχθηκε αρχικά βλοσυρά, αλλά άκουσε με προσοχή την αναφορά του. Κάποια στιγμή σηκώθηκε, άπλωσε μέσα από το στολισμένο με πολλά γαλόνια μανίκι το στιβαρό χέρι του και έσφιξε θερμά το χέρι του γενναίου Κυβερνήτη, ενώ ένα πλατύ χαμόγελο είχε ζωγραφιστεί στο πρόσωπο του κάτω από το πελώριο μουστάκι του. Τέτοιους λεβέντες Αξιωματικούς ήθελε να έχει κάτω από τις διαταγές του! Αυτοί έφθασαν την Πατρίδα μας στα σημερινά της σύνορα και δόξασαν τα Όπλα μας!

Το κατόρθωμα του Τορπιλοβόλου 14 αναφέρθηκε αμέσως στην Κυβέρνηση. Ο Υπουργός των Ναυτικών έσπευσε να εκφράσει την άκρα ευαρέσκεια του για την ηρωική «ενώπιον του εχθρού εκτελεσθείσαν υπέρ της Πατρίδος πράξιν». Ο Υποπλοίαρχος Περικλής Αργυρόπουλος συνέχισε με επιτυχία την πολεμική του δράση μέχρι το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων. Στη συνέχεια, υπηρέτησε Κυβερνήτης του Τορπιλοβόλου ΔΑΦΝΗ, του Αντιτορπιλικού ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ και Ναυτικός Ακόλουθος Παρισίων. Το 1917, μετά την επικράτηση του Ελευθερίου Βενιζέλου τέθηκε σε διαθεσιμότητα και στη συνέχεια αποστρατεύθηκε. Στα τέλη του 1920 με τη μεταπολίτευση ανακλήθηκε η αποστρατεία του και προήχθη σε Πλοίαρχο. Αποστρατεύθηκε Υποναύαρχος στις 29 Οκτωβρίου 1922, μετά το φιλοβενιζελικό κίνημα της 11ης Σεπτεμβρίου και την τελική απομάκρυνση του Βασιλέως Κωνσταντίνου από την Ελλάδα. Ο Περικλής Αργυρόπουλος δεν διέπρεψε μόνο σαν στρατιωτικός, Διακρίθηκε και για τις υπηρεσίες του σαν Διευθυντής στο Υπουργείο Συγκοινωνίας και σαν Πρόεδρος μας στη Μαδρίτη. Χρημάτισε και Πρόεδρος της Ελληνικής Θαλασσίας Ενώσεως. Εξελέγη Βουλευτής Αττικοβοιωτίας με δικό του κόμμα, με το Λαϊκό Κόμμα και με το κόμμα του Ελληνικού Συναγερμού. Διετέλεσε Υπουργός Συγκοινωνίας και Υπουργός των Ναυτικών. Απεβίωσε σε αρκετά μεγάλη ηλικία, στις 15 Ιουλίου του 1955.

Ο Χριστόφορος Κονιάλης, ο επίσης ήρωας της ιστορίας μας, εξακολούθησε και αυτός με επιτυχία την καριέρα του. Υπηρέτησε και διακρίθηκε στη συνέχεια πολέμωντας στην ξηρά, ως διμοιρίτης στο 29ο Ναυτικό Σύνταγμα. Η μονάδα αυτή συγκροτήθηκε και επανδρώθηκε αποκλειστικά με προσωπικό του Ναυτικού για τις ανάγκες του Β' Βαλκανικού Πολέμου, αφού αποκλείονταν θαλάσσια αναμέτρηση με τους Βούλγαρους. Ο ρόλος του Ναυτικού τότε είχε περιορισθεί μόνο στην υποστήριξη των επιχειρήσεων του Στρατού Ξηράς με ναυτικό πυροβολικό. Στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, πολέμησε με το Καταδρομικό ΕΛΛΗ και με το Τορπιλοβόλο ΑΛΚΥΟΝΗ. Έλαβε μέρος στη Μικρασιατική Εκστρατεία αρχικά με το Αντιτορπιλικό ΙΕΡΑΞ και στη συνέχεια σαν Κυβερνήτης του Τορπιλοβόλου ΠΡΟΥΣΑ και του Αντιτορπιλικού ΝΙΚΗ. Ξαναγύρισε στο Καταδρομικό ΕΛΛΗ αυτή τη φορά σαν Κυβερνήτης. Μετά τοποθετήθηκε πάλι Κυβερνήτης στο Αντιτορπιλικό ΠΑΝΘΗΡ, στο Θωρηκτό ΑΒΕΡΩΦ και στο Εκπαιδευτικό ΑΡΗΣ. Διετέλεσε Αρχιεπιστολέας Στόλου, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Ναυτικών, Ανώτερος Διοικητής Σχολών και Ανώτερος Διοικητής Αντιτορπιλικών.

Στον Ελληνοϊταλικό και Ελληνογερμανικό Πόλεμο ήταν ο Ανώτερος Διοικητής Βορειοδυτικού Αιγαίου, ενώ στην περίοδο της Κατοχής συμμετείχε ενεργά στην Εθνική Αντίσταση. Ο Κονιάλης τότε: «ταχθείς εις ειδικάς εθνικάς οργανώσεις και δια συστηματικής και επικινδύνου ενώπιον του εχθρού εργασίας, προσέφερε σημαντικές υπηρεσίες εις τον υπέρ της Πατρίδος αγώνα επιδεικνύοντας ευψυχίαν και αφοσίωσιν εις το καθήκον». Αυτά αναφέρονται στο αιτιολογικό ενός από τα μετάλλια που του απενεμήθησαν. Αποστρατεύθηκε Αντιναύαρχος και απεβίωσε πλήρης ημερών στις 22 Μαρτίου του 1979. Ο Θεός του έδωσε τη μεγαλύτερη χαρά που μπορεί να νοιώσει ένας Αξιωματικός. Είδε Ναύαρχο και το γιο του, που είχε το ίδιο όνομα με τον ήρωα παππού του. Είχε την ευτυχία μάλιστα να τον παρακολουθήσει από κοντά σε μια ηρωική σταδιοδρομία που την ξεκίνησε πιο νωρίς απ' όλους, από Ναυτικός Δόκιμος!